

GŁOS NARODU

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA

Kraków,
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:

Redakcja . . . 101-90,
Administracja . 133-44.

Konto PKO. Kraków Nr. 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Redakcja niezamówionych artykułów niezwra- ca i nie honoruje. listów nieopłaconych nie przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr. Redakcja przyjmuje strony od godz. 11 do 13.
	z odnośnikiem	bez odnośnika			
Miesięcznie	5- zł.	4-50 zł.	5- zł.	8- zł.	

Rok XLIII.

Kraków, sobota, dnia 4 lipca 1936 r.

Nr. 181.

Zgromadzenie Ligi Narodów dobiega końca

Trudności sformułowania rezolucji zniesienia sankcji.

Genewa, 3. 7. (PAT.) Zgromadzenie Ligi Narodów dobiega końca. Lista mówców jest już prawie na wyczerpaniu. Dzisiaj przedpołudniem przemawiali delegaci Portugalji, Hiszpanji, Kuby, Ekwadoru i Peru. Wystąpił również francuski minister spr. zagr. Delbos, wysuwając pewne konkretne propozycje, dotyczące zreformowanej interpretacji art. 11 i 16 paktu Ligi Narodów i proponując zajęcie się temi sprawami na wrześniowym Zgromadzeniu Ligi Narodów. Pozostaje jeszcze tylko paru mówców, którzy wygłoszą swoje przemówienia popołudniu. Po wyczerpaniu listy mówców powstaje obecnie nowa trudność, a mianowicie opracowanie rezolucji, na którą mogłoby się Zgromadzenie zgodzić. Sformułowanie tej rezolucji nastęrcza największe trudności, albowiem ujawniają się tak sprzeczne i rozbieżne tendencje, że sprowadzenie ich wszystkich do wspólnego mianownika i opracowanie jednej rezolucji, pokrywającej wszystkie tendencje

wyduje się rzeczą niemożliwą.

Tendencja francuska zmierza w kierunku przyjęcia rezolucji, jaknajmniej obciążającej Włochy, aby ułatwić rządowi włoskiemu wzięcie udziału w konferencji dardanelskiej i w konferencji lokarneskiej. Delegat francuski Massigli kilkakrotnie komunikował się w ciągu ostatnich 24 godzin telefonicznie z Rzymem, aby uzgodnić rezolucję z rządem włoskim. — Projekt francuski proponował na utworzenie komitetu doradczego Ligi Narodów, powołanego do studjowania i sledzenia sytuacji w Abisynji ze szczególnem uwzględnieniem memorandum włoskiego, jako podstawy dla działalności takiego komitetu. Wydaje się, że te starania francuskie

popierane są przez delegację brytyjską.

Natomiast bardzo ostro przeciwstawiają się tak pobłażliwej dla Włoch rezolucji państwa neutralne oraz państwa Małej Ententy. Zwłaszcza komentowana jest w kularach Ligi Narodów akcja, prowadzona w tej mierze przez rumuńskiego ministra spraw zagr. Titulescu. Państwa środkowej i południowej Ameryki

wysuwają pewne specjalne dezyderaty, dotyczące sformułowania nieuznawania aneksyj terytorjalnych, dokonanych zbrojną przemocą. Wreszcie pozostaje również wniosek negusa o gwarancje Ligi Narodów dla pożyczki 10 milionów funtów na prowadzenie dalszej walki z Włochami. Wątpliwem jest, aby uzgodnienie tych sprzecznych tendencji, o ile

POWRÓT STUDENTÓW WŁOSKICH Z WYPRAWY AFRYKAŃSKIEJ.

Rzym, 3. 7. (PAT.) Bataljon studentów, którzy walczyli, jako ochotnicy w Afryce wschodniej, przybył wczoraj do Rzymu. Powracających witał z balkonu pałacu weneckiego Mussolini. Wieczorem bataljon udał się do Tivoli, gdzie będzie rozwiązany.

wogóle nastąpi, mogło się dokonać dzisiaj. Prawdopodobnie Zgromadzenie zbierze się dopiero jutro dla przyjęcia rezolucji, którą wyłoniony przez prezydium Zgromadzenia komitet redakcyjny będzie dzisiaj uzgadniał. W rezolucji poruszone mają być 3 punkty: 1) zniesienie sankcji, 2) nie uznawanie aneksji, 3) reforma Ligi.

Rumunja zniesie sankcje.

Bukareszt, 3. 7. (PAT.) Sprawa zniesienia sankcji wobec Włoch jest omawiana z dużym zainteresowaniem w tutejszych kołach prze-

mysłowych i ministerstwa przemysłu i handlu. Jest pewnem, że rząd rumuński uchwali zniesienie sankcji w najbliższych dniach.

Kanada za zniesieniem sankcji?

Montreal, 3 lipca (PAT.) Parlament Kanady obradował nad sprawą sankcji włoskich. Ostateczna decyzja nie zapadła, prasa jednak opierając się na zdaniach najwybitniejszych kierowników polityki kanadyjskiej jest przekonana, że Kanada wypowie się za zniesieniem sankcji.

Samobójstwo dziennikarza podczas obrad Zgromadzenia Ligi Narodów.

Genewa, 3. 7. (PAT.) Na Zgromadzeniu Ligi Narodów wydarzył się o godz. 11.30 w południe wstrząsający wypadek. Czechosłowacki fotograf prasowy z „Prager Presse“ Stefan Lux popełnił nagle samobójstwo, pozbawiając się życia wystrzałem z rewolweru. Lux razem z innymi fotografami prasowymi stał po lewej stronie sali Zgromadzenia i zupełnie nieoczekiwanie wyciągnął z kieszeni rewolwer, mierząc w swoją skroń. Gdy rozległ się wystrzał,

wówczas dopiero zauważono, co się stało. Przewodniczący Zgromadzenia van Zeeland natychmiast przerwał posiedzenie. Samobójcę wyniesiono na noszach z sali Zgromadzenia. Po tym bardzo tragicznym incydencie, przewodniczący van Zeeland wznowił dalsze obrady Zgromadzenia. Wypadek ten nastąpił w czasie tłumaczenia angielskiego mowy hiszpańskiego ministra spraw zagr. Barcia.

Popelnił samobójstwo w stanie obłąkania

Genewa, 3. 7. (PAT.) Jak się okazuje, czechosłowacki fotograf prasowy Stefan Lux, który popełnił samobójstwo na sali Zgromadzenia Ligi Narodów podczas obrad Zgromadzenia, nie jest obywatelem czechosłowackim, lecz żydem niemieckim, uciekinierem z Niemiec. Pozostawił on listy, adresowane do króla

angielskiego Edwarda VIII i prezydenta republiki francuskiej Lebrun'a, do ministra Edena, do sekretarza generalnego Ligi Narodów Avenola oraz do redakcyj pism „Times“ i „Manchester Guardian“. Wszystkie te pisma wskazują na to, że popełnił on samobójstwo w stanie całkowitego obłąkania.

Przemówienie Bluma — szczytem pomyłek politycznych — twierdzi „Figaro“.

Paryż, 3 lipca (PAT.) Zasadnicze wystąpienie premjera Bluma na Zgromadzeniu Ligi Narodów w dalszym ciągu jest tematem obszernych komentarzy. Jakkolwiek dzienniki lewicowe, a przede wszystkim „Populaire“, przyjęły to przemówienie b. gorąco, to jednakże z lamów prasy umiarkowanej padły również słowa ostrej krytyki.

Wybitny publicysta d' Arnesson w „Figaro“ w artykule „Stratosferyczna elokwencja“ pisze, iż po przemówieniu swem Blum winien być natychmiast wybrany do akademii francuskiej. Przemówienie to jest bowiem szczytem elokwencji, ale niestety jest równocześnie

szczytem pomyłek politycznych.

Zaden z jego wniosków nie jest oparty na rze-

czywistości. Protokół genewski — zapytuje publicysta — nigdy nie ujrzał światła dziennego. Rozbrojenie zakończyło się największym bankrutem w historii. Sankcje? — nic nie pomogły, a tylko zjednoczyły Włochy wokół Mussoliniego. Z tego arsenału złudzeń Francja — konkluduje publicysta —

będzie czerpać swe inspiracje polityczne.

Jeśli chodzi o ogólny przebieg pertraktacji genewskich — to wszyscy przyznają, że również tym razem zasadnicze sprawy toczą się za kulisami.

Okólnik w sprawie godzin urzędowania i traktowania interesantów.

Warszawa, 3 lipca (Telef.). Wicepremier i minister skarbu p. Kwiatkowski wydał w dniu 2 lipca okólnik w sprawie godzin urzędowania i traktowania interesantów, który rozesłany został do dyrektorów departamentów Min. Skarbu, dyrekcji monopoli, dyrekcji celnych oraz innych podległych Ministerstwu Skarbu władz i urzędów. W okólniku tym minister skarbu zwraca się z apelem do wszystkich podległych mu funkcjonariuszy państwowych, do pracowników instytucji i przedsiębiorstw państwowych, by w rozumieniu doniosłego znaczenia i wpływu punktualności na celowe rozplanowanie dnia pracy i terminowe załatwienie spraw urzędowych, rozpoczęli punktualnie o godzinie 8 pracę i aby ze zechceci na terenie poszczególnych jednostek organizacyjnych wytworzyć zdrową opinię społeczną, zmuszając kolegów do uszanowania za-

sady punktualności oraz właściwego traktowania obywateli.

Wszelkie ewentualne zajęcia służbowe w lokalach urzędowych poza godzinami urzędowymi nie mogą stanowić przeszkody w punktualnem rozpoczynaniu dnia pracy. P. wicepremier prosi w końcu o wyjaśnienie treści niniejszego okólnika podległemu personelowi, aby nie zdarzały się wypadki wykroczeń w tej dziedzinie, usprawiedliwiane często błahemi powodami i aby punktualność, właściwe traktowanie interesantów oraz terminowe załatwianie spraw stały się wreszcie nieodpartym nakazem poczucia obywatelskiego każdego podległego mu funkcjonariusza państwowego.

Załatwienie konfliktu między Gdańskiem a Ligą będzie przekazane Polsce.

Warszawa, 3. 7. (Tel.). Z Genewy donoszą, iż według wiadomości kursujących w kularach Ligi Narodów, przygotowany przez dzień dzisiejszy raport sprawozdawcy spraw gdańskich min. Edena został już ustalony. Konkluzja jego będzie powierzenie sprawy konfliktu rządowi polskiemu celem jego załatwienia. Motywem formalnym ma być fakt, że Polska na podstawie traktatu wealskiego prowadzi sprawy zagraniczne Gdańska. Raport min. Edena będzie zalecał złożenie przez Polskę na następnej sesji Rady Ligi sprawozdanie ze sposobu załatwienia konfliktu. Raport Edena przedstawiony będzie na posiedze-

niu publicznem Rady, które odbyć się ma jutro.

Greiser wyjechał do Genewy.

Warszawa, 3. 7. (Tel.). Prezydent Senatu Greiser po wydaniu znanego okólnika, iż nie widzi powodu wyjazdu do Genewy, po otrzymaniu wezwania Rady Ligi wyjechał w czwartek wieczorem do Genewy. Po drodze miał się on zatrzymać w Berlinie.

Sztokholm 3 lipca (PAT.) W Falun odbył się 9-ty światowy kongres harterek. Przewodniczącą kongresu została wybrana Francuzka p. Kerraoulm.

Premjer Baldwin w roli doświadczonego żeglarza.

W. Brytanię kieruje ku... Niemcom.

Londyn, 3. 7. (PAT). Reuter donosi: na bankiecie z okazji stulecia istnienia organizacji konserwatystów, premier Baldwin wygłosił dłuższe przemówienie, w którym oświadczył, że pogłoski o jego ustąpieniu spowodu choroby są narażone na bezpodstawność. Ustąpię — mówił premier — gdy uznam to za stosowne. Do mnie osobiście należy decyzja w tej sprawie i nikt nie ma prawa dyktować mi, co mam zrobić.

Przechodząc do sprawy zniesienia sankcji — Baldwin mówił: Doszliśmy do tej decyzji z kilku względów, które razem wzięte są nieodparte. W tych okolicznościach jestem zadowolony z tego, że przeciwnicy moi nazywają mnie tchórzem, skoro postępuję zgodnie z poglądem wszystkich państw w Europie i skoro zdołałem mój naród

utrzymać zdala od wojny.

Wiedząc, że dalsze stosowanie sankcji może doprowadzić do wojny, sądziłem, że przed dalszym udaniem się w drogę sankcyjną, trzeba mieć ich wynik i przygotować się do wykonania zobowiązań paktu we wszelkich okolicznościach. Naszym najmocniejszym dążeniem jest doprowadzenie wraz z Francją

do współpracy międzynarodowej z Niemcami.

Bez tego bowiem pokój w Europie nie da się osiągnąć. Na jesieni udamy się do Genewy, aby zastanowić się nad przyszłością Ligi Narodów i nad tem, jak w świetle doświadczeń ostatnich lat należy działać dla zapewnienia bezpieczeństwa zbiorowego.

Narady Funduszu Pracy w Krakowie.

Kraków, 3 lipca. W czwartek 2 bm. wieczorem odbyło się w Krakowskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej posiedzenie Komisji Programu Robót Wojewódzkiej Rady Funduszu Pracy, celem omówienia rozdziału kredytów na inwestycje samorządowe w roku bieżącym.

Na posiedzenie przybył wojewoda Gnoiński, wicewojewoda dr. Malaszyński, naczelniczy wydziałów gospodarczych Urz. Wojewódzkiego radca Stańkowski, prezydent m. Kaplicki, i inni.

Posiedzenie zajął przewodniczący Komisji prezes Izby Przemysłowo-Handlowej inż. Brzozowski. Równocześnie przewodniczący powitał nowego dyrektora Funduszu Pracy inż. Krzyżaka.

Ogólny syntetyczny obraz sytuacji gospodarczej okręgu oraz potrzeb inwestycyjnych i stanu bezrobocia nakreślił prezes Brzozowski, poczem imieniem Biura Funduszu Pracy sprawę rozdziału kredytów zreferował kier. inż. Zakrzewski. Po referacji wywiązała się obszerna dyskusja.

Inspekcje za wzorem p. premjera.

Warszawa, 3. 7. (PAT). W dn. 3. lipca b. r. p. minister WR. i OP. Świętosławski punktualnie o g. 8 rano przeprowadził inspekcję Inspektoratu Szkolnego Obwodu Warsz. Pan minister stwierdził, iż wszyscy urzędnicy byli na miejscu, z wyjątkiem urlopowanych oraz 2-ech urzędników, znajdujących się wówczas służbowo w Ursynowie. Dnia poprzedniego pan podsekretarz stanu dr. Ujejski odbył inspekcję Wydz. Archiwów Państw. Ministerstwa WR. i OP.

Wizyta floty fińskiej w Gdyni.

Gdynia, 3. 7. (PAT). W dniu dzisiejszym przybyła do Gdyni z nieoficjalną wizytą fińska flota w składzie 1 panc. obrony wybrzeża „Ilmarinen“ i 2 łodzi podwodnych „Vesitisi“ i „Vetehinen“. Dowódcą całości jest komandor-porucznik Ferorahola.

Katastrofa szybowca.

Pilot poniósł śmierć.

Kielce 3 lipca. W dniu dzisiejszym w Polichnie pod Kielcami z nieustalonych dotąd przyczyn spadł i rozbił się szybowiec, którym odbywał lot ćwiczebny inż. Glatman, instruktor szkoły szybowniczej w Polichnie. Inżynier Glatman w drodze do szpitala zmarł. Szybowiec został doszczętnie rozbity. Na miejsce katastrofy przybyły władze celem zbadania, co było przyczyną wypadku.

Mam nadzieję, że w ciągu najbliższych miesięcy stwierdzimy postęp na drodze do tego celu, do którego wszyscy dążymy. W obecnym okresie nie zawsze można dojść do celu, idąc zupełnie prostą drogą. Jako doświadczeni żeglarze winniśmy umieć płynąć na prawo lub lewo, zwolnić bieg, gdy wkraczamy w pole ławic lodowych, ale zawsze powinniśmy widzieć przed sobą nasz cel i rzeczywiście mamy go zawsze na względzie. Wreszcie wyraził premier nadzieję, że prędzej lub później będzie można dyskutować o ograniczeniu zbrojeń.

—oOo—

Wielkie klęski powodzi i posuchy w Ameryce

Nowy Jork, 3. 7. (PAT). Powódź w południowym Teksasie rozszerza się na dalsze obszary, skutkiem nieustannie padających deszczów. Dotychczas 32 osoby postradały życie, a o wielu brak wszelkiej wiadomości. Szkody, wyrządzone w płonach, przekraczają sumę 3 milionów dolarów.

W Stanach Dakota, Montana, Ohio i Illinois panuje natomiast klęska posuchy, która spowodowała w zbiorach szkody, wynoszące 28 milionów dolarów. 100 tysięcy rodzin farmerów pozbawionych jest środków do życia. Mi-

nister rolnictwa Wallace zarządził zakupienie i ubój miliona sztuk bydła, które skutkiem wyschnięcia trawy w prerjach, pozbawione jest paszy.

Powódź w Brazylii.

Rio de Janeiro, 3. 7. (PAT). Powódź w Stanie Parahyba (północno-wschodnia Brazylija) przybiera rozmiary klęski żywiołowej. 417 domów zostało doszczętnie zniszczonych. 2.000 osób pozbawionych zostało dachu nad głową.

Projekt ustawy o opiece nad macierzyństwem dzieckiem i młodzieżą.

Warszawa, 3. 7. (Telef.) W Ministerstwie Opieki Społecznej odbyło się posiedzenie komisji, powołanej przez Radę Opieki Społecznej dla szczegółowego omówienia tej ustawy o opiece nad macierzyństwem, dzieckiem i młodzieżą. Projekt ustawy obejmować ma opiekę nad macierzyństwem i niemowlęciem oraz opiekę nad nieletnimi. Opieka w zakresie macierzyństwa zmierza ma do podnoszenia poziomu moralnego i umysłowego przyszłych

matek, oraz zapewnienia im warunków do spełnienia obowiązków macierzyńskich. Opieka nad nieletnimi obejmuje dzieci od lat 3 do 15 i młodzieży od lat 15 do 18. W szczególności szerokim zakresie traktują tezy o wychowaniu nieletnich, opuszczonych i zaniedbanych dzieci nieślubnych, o ochronie dziecka, o krzywdzie dziecka oraz o akcji zapobiegającej zagrożeniu moralnemu nieletnich a w szczególności o walce z włóczęgostwem.

Po krwawych zajściach w Krzeczowicach postulaty chłopów uwzględniono.

Warszawa, 3. 7. (Telef.). Jak donosi agencja Press, w majątku Krzeczowice w powiecie przeworskim, w którym na tle ekonomicznym doszło do krwawych zajść były gorsze warunki pracy i wynagrodzenia, aniżeli w majątku sąsiednim, należącym do ordynacji Lubomirskich. Za dzień pracy płacono w Krzeczowicach chłopom, przychodzącym na roboty 60 gr. W majątku ordynacji Lubomirskich uzyskano już przed rokiem poprawę zarobków. W tym roku podjęto walkę o poprawę płac w majątku krzeczowickim. Spokojny przebieg akcji o poprawę płac został nagle przerwany przez aresztowanie komitetu strajkowego, wystąpienie

chłopów w obronie uwięzionych i dalsze wypadki. Jest rzeczą znamioną, podnosi agencja Press, że zaledwie w kilka godzin po strzałach policji do tłumu wszystkie żądania zarobkowe, wysunięte przez chłopów w Krzeczowicach zostały przyjęte.

Premjer Składkowski wyjechał do Krzeczowic.

Warszawa, 3. 7. (Telef.). Prezes Rady Ministrów gen. Składkowski wyjechał do Małopolski na teren zajść, to znaczy do Ostrowia Tułigłowskiego i Krzeczowic.

Obrady nad przygotowaniem młodzieży do obrony kraju.

Warszawa, 3. 7. (PAT). W dniu 3 b. m. Min. WR. i OP. pod przewodnictwem p. min. Świętosławskiego odbyła się konferencja z udziałem pierwszego wicemin. spr. wojsk. gen. Gluchowskiego, obu podsekretarzy stanu Min. WR. i OP., zastępcy drugiego wicemin. spr. wojsk. płk. Filipowskiego, gen. Olszyny-Wilczyńskiego, szefa departamentu uzbrojenia płk. Maciejewskiego, zastępcy szefa Wojsk. Inst. Naukowo-Oświat. ppłk. Rudnickiego, szeregu innych oficerów oraz urzędników Min. WR. i OP.

Na konferencji przeprowadzono szczegółową dyskusję nad całokształtem zagadnienia współpracy Min. WR. i OP. z Min. Spr. Wojskowych w zakresie przygotowania młodzieży zarówno męskiej jak i żeńskiej do pełnienia w przyszłości obowiązków, związanych z obroną kraju. Po ożywionej dyskusji uchwalono powołać szereg komisji mieszanych, złożonych z przedstawicieli obu

DWIE DZIEWCZYNKI ZROŚNIĘTE PRZY SZYI.

Nowy Jork, 3. 7. (PAT). W Medford (St. Massachusetts) przyszły wczoraj na świat dwie dziewczynki, zrosnięte przy szyi. Jedna z nich zmarła w pięć godzin po urodzeniu. Chirurg podjął się operacji dla uratowania życia drugiej.

Na froncie palestyńskim.

Wielki Mufti przeczy.

Jerozolima, 3. 7. (PAT). Najwyższa Rada Arabska przesłała do ministra kolonii w Londynie telegram, protestujący przeciwko deklaracji, złożonej wczoraj w parlamencie, według której rząd palestyński miał wydać niezbędne dyspozycje celem rozlokowania Arabów, których domy, położone w starej dzielnicy Jaffy, zostały zniszczone.

Jerozolima, 3. 7. (PAT). Wielki Mufti, przewodniczący Najwyższej Rady Arabskiej, zaprzecza pogłoskom, jakoby przez niego miało być zaproponowane wyjście kompromisowe w sprawie tymczasowego wstrzymania imigracji żydowskiej.

Syrja pomaga Arabom palestyńskim.

Saida, 3. 7. (PAT). Napady na samochody ciężarowe, udające się z towarami do Palestyny, nie ustają. Ostatnio młodzież Saidy zatrzymała kilka samochodów, wiozących kartofle i owoce do Haify, towar zniszczyła, a sa-

mochody zdemolowała. Wypadki takie wydzierają się niemal codziennie na rozmaitych drogach libańskich i syryjskich, a mają na celu przybycie z pomocą akcji Arabów palestyńskich. Policja i żandarmerja są niemal bezsilne, gdyż w napadach na samochody bierze najczęściej udział większość ludności muzułmańskiej danego okręgu czy miasta i wystąpienie przeciwko niej mogłoby wywołać nieobliczalną w skutkach awanturę. Nastroj wśród ludności i tak jest bardzo podniecony, w związku z wypadkami w Palestynie.

Rewizja emerytur pracowników państw?

Warszawa, 3. 7. (Tel.). Pracownicy państwowi są obecnie zaniepokojeni pogłoskami o zamiarzonej jakoby rewizji emerytur. Wedle tych pogłosek pracownicy mają być pociągnięci do świadczeń na rzecz Państwowego Zakładu Emerytalnego. Pięćoprocentowe składki, które płaćli dotychczas skarbki mają podobno obciążać bezpośrednio pensje pracowników państwowych. Reprezentacja zrzeszonych pracowników państwowych w liczbie 250.000 członków zamierza ponowić zabieg u władz państwowych o nieredukowanie emerytur i nieuszczerplanie praw nabytych.

Obniżki płac w kolejnictwie.

Warszawa, 3. 7. (Tel.). W niektórych dyrekcjach kolejowych m. in. we Lwowie zamierzono obniżyć o 25% wynagrodzenie dniówkowych t. zw. czasowych pracowników fizycznych, zajętych stałe na kolejach. Obniżka płac będzie przeprowadzona w dwu etapach: od 1 lipca dniówki wspomnianych pracowników obniżono o 15%, obniżka o dalsze 10% ma nastąpić od 1 października. Jako powód redukcji zarobków podają, iż normy wynagrodzenia miastalych pracowników kolejowych są w wielu wypadkach wyższe od płac dniówkowych stosowanych w przemyśle prywatnym.

Umowy zbiorowe w bankowości

Warszawa, 3. 7. (Telef.). Związek zawodowy pracowników bankowych opracował projekt umowy zbiorowej w bankowości. Umową tą mają być uregulowane zarówno płace, jak i sprawa trzynastych pensji, urlopow i gratyfikacji bilansowych. Umowa zbiorowa objęłaby poza prywatnymi instytucjami finansowymi także komunalne kasy oszczędności.

WALASIEWICZÓWNA ZNOWU BIJE BIJE REKORDY.

Montreal, 3. 7. (PAT). Na zawodach lekkoatletycznych w Montrealu startowała Walasiewiczówna i ustanowiła w biegu na 100 jardów nowy rekord świata wynikiem 10.6 sek. W biegu na 220 jardów Polka ustanowiła nowy rekord kanadyjski wynikiem 24.8 sek. Warto nadmienić, że Walasiewiczówna startowała w czasie deszczu na rozmiętej bieżni. Prasa Montrealu poświęciła Walasiewiczównie entuzjastyczne artykuły, wróżąc jej bezapelacyjny sukces na igrzyskach olimpijskich.

Z szybkością 90 km. na godz. ku nieszczęściu.

Poznań 3 lipca (PAT). Pod Gułtowami, na miejscu katastrofy kolejowej, odbyły się badania i pomiary przeprowadzone przez komisję ministerjalną wraz z członkami Poznańskiej Dyrekcji Kolejowej. Z ramienia władz sądowych uczestniczył prokurator Sądu Okr. w Gnieźnie dr. Kuczman.

Zwłoki śp. Franciszka Morskiego, przewieziono do Środy, gdzie nastąpi sekcja zwłok. Również zwłoki zmarłego wskutek odniesionych ran śp. Góreckiego będą poddane sekcji. Według na razie nieświadczonej wersji tachometr miał wykazywać, że Morski w chwili katastrofy jechał z szybkością 90 km. na godzinę. Wszelkie przyrządy do mierzenia szybkości w rozbitym parowozie oddano do specjalnego badania. Na miejscu katastrofy pracują ciągle pracownicy kolejni zajęci usuwaniem szczątków rozstraskanych wagonów i parowozu. Dochodzenia w sprawie katastro-

fy nie są jeszcze ukończone. Ranni w czasie katastrofy, przebywający w szpitalu kolejowym w Poznaniu czują się znacznie lepiej.

Zderzyły się dwa pociągi towarowe.

Poznań 3 lipca (PAT). W czwartek o godzinie 23.55 nastąpiło na stacji Bronów pod Ostrowem na szlaku Poznań — Ostrow zderzenie pociągów towarowych. Pusty pociąg towarowy nr. 6093 wskutek przejechania zamkniętego semaforu wjazdowego wjechał całą siłą na tylny wagon pociągu towarowego 6083 napelnione węglem. Parowóz pociągu nr. 6093 został poważnie uszkodzony, a 3 wagony z węglem rozbite. Konduktor bagażowy doznał ogólnych obrażeń.

Strajki rolne w majątkach ziemskich.

Musieli zadrzeć czytelnicy dzienników, kiedy się wczoraj natknęli na wiadomości o rozruchach w dwóch miejscowościach (Krzeczowice i Ostrow Tuligłowski) na terenie województwa lwowskiego. Musieli zadrzeć... Bo w starciu ludności cywilnej z policją w Krzeczowicach straciło życie 8 osób, — w Ostrowie Tuligłowskim zaś 7 osób. Razem — 15 osób.

CZY NOWA AKCJA?

Jest to zastanawiające!... Z końcem marca doszło do pierwszych niepokoїв i to krwawych. Potem nastąpiło pewne uspokojenie i zdawało się, że już za sobą mamy okres niebezpiecznego fermentu.

Aż oto znów wczoraj — wiadomości o krwawych ustareczkach ludności z policją!

Dalszy ciąg masowych zaburzeń, czy też początek nowej akcji?

Poprzednie wypadki rozgrywały się w fabrykach, na terenie przemysłu. Wydarzenia zaś z Krzeczowic i Ostrowa Tuligłowskiego — na terenie wsi, a ich aktorami byli robotnicy rolni. W pierwszej miejscowości tem zatargu była sprawa wysokości zarobków, w drugiej zaś — zatrudnianie robotników z innej wsi, a więc konkurencja na tle zarobków.

„AGITATORZY”.

Z tego widać, że podłoże awantur było dość nieskomplikowane. Zatargów o takie rzeczy jest na terenie państwa dużo w tej chwili. I przy dobrej woli obydwu stron zainteresowanych kończą się w spokoju, a bez awantur.

W tych dwóch miejscowościach jednak doszło do krwawych zajęć i nawet do śmiertelnych strat w ludziach.

Czemuż to przypisać?

Komunikaty oficjalne przesłane prasie za pośrednictwem P. A. T. wspominają o „agitatorach”. To nam jednak nic nie mówi. Musimy wiedzieć, jacy to byli „agitatorzy”: kierownicy związku zawodowego, czy też ludzie obcy, którzy teraz buszują po Polsce i wszędzie próbują wywoływać zatargi.

Z wiadomości, które zdobyliśmy, wynika, że trzeba przyjąć raczej pierwszą ewentualność i że — przynajmniej o ile chodzi o Krzeczowice — zatarg rozpoczął się przed kilkoma dniami na tle plac robotniczych i do tego się ograniczył.

W ten sposób dotykamy problemu zarobków w majątkach wielkiej własności rolnej.

ZAROBKI.

Jest rzeczą powszechnie znaną, że te zarobki w większości majątków są bardzo niskie, — nieraz prawie śmiesznie niskie. Z drugiej strony nie zapominajmy o tej straszliwej rzeczywistości, która dziś na wsi panuje... Jej ludność — w środkowej wsi Małopolsce — jest sproletaryzowana na skutek systemu dzielenia i tak już karłowatych gospodarstw. Wreszcie, ludności tej jest o wiele za dużo, by się mogła na wsi wyżywić i by mogła znaleźć na wsi wystarczającą warsztat pracy.

— Tak się te masy — powiedział mi w tych dniach jeden z ziemian — na wsi gniją, — ludzie wydzierają sobie z rąk pracę, — żyją w nędzy, bez prymitywnego pożywienia, bez ubrania, i — co najgorsze — bez nadziei na lepszą przyszłość, że my wszyscy, którzy na to patrzymy, jesteśmy w ciągłej obawie o los naszych domów i naszych gospodarstw.

ZORGANIZOWANA WSPÓLPRACA.

W takich warunkach trzeba szczególnej ostrożności i taktu z obydwu stron (pracodawców i robotników), by zatargi, które co chwila wybuchają, nie wyradzały się — jak było w Krzeczowicach i Ostrowie — w krwawe zaburzenia.

A przedewszystkiem trzeba, by te zatargi były załatwiane systemem zorganizowanym. Musi więc dojść do porozumienia i ścisłego współdziałania organizacji obydwu stron: związku ziemian, jako reprezentacji pracodawców i związków robotników rolnych, jako reprezentacji pracobiorców.

Tymczasem — dowiadujemy się — tego współdziałania niema. Na własną rękę działają poszczególni właściciele ziemscy, a również i robotnicy są nie zorganizowani i dlatego skłonni do ulegania agitacji zewnątrz.

Nie wiele oczywiście można się spodziewać po socjalistycznych związkach. Ich kierownicy wychowani w ideologii walki klasowej nie bardzo nadają się do polubownego załatwiania takich sporów. Ale z dru-

giej strony, czy także związek ziemian czasem nie wykazuje zbyt egoistyczno-klasowego nastawienia?... Pytanie, które ludzie patrzący obiektywnie na te zatargi, musieli sobie nieraz stawiać!

POCZUCIE SPRAWIEDLIWOŚCI.

W prasie francuskiej czytam obecnie prawie codziennie odezwy różnych katolickich organizacji i czynników, także i pojedynczych członków Episkopatu, apelujące w obliczu strajków do poczucia sprawiedliwości obydwu stron walczących z sobą: pracodawców i pracobiorców.

Także i my, polscy katolicy, musimy przestrzegać zasady bezwzględnej sprawiedliwości.

Pracodawcy, przedsiębiorcy, skarżą się słusznie na trudności finansowe swoich warsztatów pracy. Właśnie w środkowej Małopolsce trudności te idą nieraz tak daleko,

że niektóre majątki rolne znalazły się wobec grozy zupełnego bankructwa.

Ale nie należy zapominać, że w stokroć gorszym położeniu znajdują się masy ludności małorolnej lub bezrolnej, że jej podstawą utrzymania życia stają się nieraz w tym czasie jagody, zbierane w lesie lub dojrzewający dopiero owoce w ogródkach. Nie jest to przesada, ale fakt obserwowany często na naszej polskiej wsi w obecnej chwili.

Nie lekceważmy sobie tego stanu rzeczy! Potępiając wszelkie ekscesy, równocześnie zachowujmy tyle zdrowego rozsądku i poczucia sprawiedliwości, by zrozumieć, że przecież i ten najędźniejszy człowiek, którym jest małorolny lub bezrolny człowiek na wsi, musi żyć i musi mieć jakieś ludzkie warunki utrzymania siebie i swej — często bardzo licznej — rodziny.

J. P.

Od środy dnia 1 lipca b. r. w kinoteatrze „Sztuka”

Film odznaczony złotym medalem Ligi Narodów.

NASZ CHLEB POWSZEDENI — potężny dramat miłosny, wzruszający swą prawdą życiową, pełen porwujących emocji. — Arcydzieło gęboko artystyczne o sensacyjnej treści. — W głównych rolach: **KAREN MORLEY** oraz **TOM KEENE**. Realizował ten film najgłośniejszy reżyser Ameryki, twórca czołowych arcydzieł filmowych **KING VIDDR**. — Jest to jeden z tych filmów, które podobają się wszystkim bez wyjątku.

PORANKI z powyższego filmu: W sobotę dnia 4 lipca o godz. 3-ej Ceny miejsc od 50 gr. W niedzielę dn. 5 lipca o g. 10 i 12-ej.

Przegląd prasy...

Na co idą składki nauczycieli?

Niech się nauczycielstwo zgrupowane w „Zw. Nauczycielstwa Polskiego” dowie, jak to „pracują” kierownicy tego Związku. — „I. K. C.” cytuje list otwarty p. Madeja, jednego z b. redaktorów „Płomyka”, który m. in. pisze:

„Jeden z redaktorów czasopism dziecięcych ma tak korzystny kontrakt, zapewniający mu w razie usunięcia go, sześciomiesięczne odszkodowanie, zagwarantowane mu na sumę około 700 zł. miesięcznie. Chyba za wiele!”

Kiedy zaś opinię wzburzył numer bolszewizujący „Płomyka”, wówczas Z. N. P. zwrócił się o obronę do „Kurjera Porannego” i jego redaktor, p. Rzymowski „za artykuł w obronie „Płomyka” otrzymał 500 zł. (pięćset), „bo jest spec od demokracji i konserwy!” A specjalny numer „Kurjera Porannego”, zawierający obronę „Płomyka” (16 marca 1936) i specjalnie przesłany do wszystkich związkowców, też zrobił dobry interes, bo i reklama była i koszt tej reklamy pokrył Z. N. P. około 5.000 zł. — pięć tys.!”

Kampania żydów przeciw Polsce.

„Wieczór Warszawski” pisze: „Żargonowy dziennik „Warszawer Radjo” podał świeżo depezę z Nowego Jorku o odbytych tam wielkim wiecu, poświęconym wyrokowi radomskiemu. Wiec zwała tamtejsza Federacja żydów polskich. Uchwalono tam rezolucję, wyrażającą rozgorczenie z powodu wyroku sądowego.

Ten sam dziennik donosi, że na ostatnie wydarzenia przytyckie zareagowali żywo żydzi we Francji, Anglii i Belgii. Prasa żydowska w Stanach Zjednoczonych poświęca wiele miejsca położeniu żydów w Polsce, które uważa za wręcz tragiczne. Pono jest planowane zwołanie kongresu amerykańsko-żydowskiego dla rozpatrzenia sytuacji żydów w Polsce. Pisma żydowskie zapowiadają interwencję u naszych placówek zagranicznych w Waszyngtonie, Londynie, Palestynie.

Zdaje się, że stajemy wobec wielkiej kampanii żydów zarówno w Polsce samej, jak i na terenie zagranicznym. Zapamiętajcie różnaitych odezw i enuncjacji, ich ton i zawziętość świadczy najdowodniej o braku umiaru u żydów, o nieumiejętności opanowywania przez nich swoich nerwów, a także o przejęciu kierownictwa nad żydostwem przez żywoły skrajne. Wszak czynikiem, który w rozbudzaniu nastrojów żydowskich u nas odgrywa najsilniejszą rolę jest — skrajny Bund”.

Co zrobić z nadmiarem ludności wiejskiej?

„Wieczór Warszawski” pisze:

„Odprowadzanie nadmiaru żywych sił ludzkich ze wsi staje się dziś zagadnieniem już nie społecznym, ale państwowym.

Możliwości emigracji zamorskiej są minimalne; europejskiej? — ograniczone...

Ludność ze wsi jednak musi gdzieś odpływać, bo nie sposób dźlać 3-morgowych na dalszych 7 części dzielić...

Jedna tylko, choć niedostateczna, możliwość jeszcze u nas istnieje — to „przeszczepianie” ludności ze wsi do miast.

Ale nie na złudne posady, tylko na własne placówki pracy: w handlu, rzemiośle, rękodziele i t. p. Nadmiar ludności wiejskiej miałby tu za zadanie niedobór w naszym stanie średnim uzupełniać. I to aż do czasu otwarcia wentyli wylotowych na świat...

I dobrze by było, gdyby w tym duchu nasze szkoły młodzież urabiały. Inaczej — dużo będzie w państwie... rozczarowania”.

„Polska idzie na prawo”.

P. Mackiewicz podnosząc patriotyczny przebieg manifestacji w Nowosielcach, pisze:

„Polska idzie na prawo. Wiemy, że pomiędzy światopoglądem Witosa a naszym światopoglądem jest maximum rozbieżności, ale jednak zebrane dokoła na łące x. Lurbomirskiego kopca ku czci Pyryza włościactwo wivatowało nie na cześć Bagińskiego, Malinowskiego, czy Rataja, czy kogo innego z kół masońsko-ludowych, ale właśnie na cześć wodza „kułaków”.

W Polsce kwitnie nieznośna manjera krytykowania z ciąglem dyganiem. Powie się zarzut i dygnie z uszanowaniem, wciśnie się szpilkę i znów dygnie z przestraszaniem. Wygląda to, jak chiński taniec z ciąglem dyganiem.

Premjer Kościółkowski nie rozumiał potrzeby przeciwstawienia indywidualności Poniatowskiego jakiejś podobnie silnej indywidualności prawicowej w swym gabinecie. Premjer Kościółkowski przegrał swój gabinet.

Premjer Składkowski zapewnił nam realną walkę z bolszewizacją i anarchizacją kraju, czego dotrzymuje. Ale w sprawach gospodarczych nie się na lepsze nie zmieniło, w sprawach oświatowo-ideowo-wychowawczych nie się na lepsze nie zmieniło”.
Cat.

Od czwartku dnia 2 b. m. w kinoteatrze „Uciecha”

Najlepsza premiera sezonu. — Symfonia piękna artyzmu miłości bohaterstwa, arcyfilm p. t.

Braterstwo krwi (Bośniacy) W gł. rolach **WILLY EICHBERGER**, **ATILLA HORBIGER**, **BRYGIDA HORNEY**. — W programie nadto świetna komedia ze znakomitą **ZAZ U PITS** w gł. roli p. t. **ZUZANNA IDZIE W ŚWIAT**. — Wspaniałe zdjęcia z Jugosławii — świetna muzyka cygańska — znakomita, pełna emocji treść!

160-ta rocznica istnienia Stanów Zjednoczonych A. P.

Stany Zjednoczone A. P., jedno z największych państw świata, są w stosunku do innych krajów bardzo młodym tworem państwowym. Historia Stanów zaczyna się od chwili, kiedy 13 kolonij angielskich zrzucało jarzmo metropolii, t. j. od Deklaracji Niepodległości, ogłoszonej 4 lipca 1776 roku.

Pierwsza kolonja angielska na obecnym terytorjum Stanów Zjednoczonych A. P. powstała w roku 1606, kiedy to Kompanja Londyńska wyekwipowała trzy okręty ze 105 emigrantami dla kolonizowania terytorjów Ameryki Północnej, leżących pomiędzy 34 stopniem a 35 stopniem szerokości północnej. Okręty te po 4 miesiącach uciążliwej podróży i błędzenia, weszły do zatoki Chesapeake, nad którą powstała pierwsza kolonja angielska, Wirginja. W roku 1733 istniało już 13 kolonij angielskich na obecnym terytorjum U. S. A.: New-Hampshire, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, New York, New Jersey, Pensylwanja, Delaware, Maryland, Wirginja, Karolina Północna i Południowa i Georgia.

Spór pomiędzy kolonjami angielskimi a metropolją wywołały uchwały parlamentu angielskiego (1764 r.) o nałożeniu podatków na eksportowane produkty. Na skargi kolonij metropolja odpowiedziała narzuceniem podatku stempowego (1765 r.) W kolonjach angielskich obudził się sentyment patriotyczny: zwołowano uchwałę parlamentu Wielkiej Brytanji, dokonyując wszelkich aktów handlowych bez opłat stempowych. Metropolja lekceważąc nastroje kolonistów wprowadzała coraz to inne podatki, aż wreszcie, kiedy w roku 1773 nałożyła cło prohibicyjne na herbatę, w Bostonie wybuchł otwarty bunt: 17 kolonistów przebranych za Indian, przedostało się na okręty angielskie, stojące w porcie, i zrzuciło do morza 42 skrzynie herbaty. Buntowniczy akt wywołał represje angielskich władz kolonialnych, które jeszcze bardziej podnieciły oburzenie kolonistów. 5 sierpnia 1774 r. zebrał się w Filadelfji pierwszy kongres wszystkich kolonij, oprócz Georgji, który uchwalił protest przeciw pogwałceniu przez Wielką Brytanję przywilejów kolonij. 19 kwietnia 1775 roku poleła się krew w starciu z wojskami metropolji. Poczęły się tworzyć zbrojne oddziały kolonistów, na których czele na mocy uchwały drugiego kongresu w Filadelfji stanął Jerzy Waszyngton. Tenże kongres postanowił zrzucić jarzmo metropolji i 4 lipca 1776 roku uchwalił „Deklarację Niepodległości”.

Wojna o niepodległość kolonij trwała do 1781 roku. Pomoc, jaką okazała kolonistom Francja zdecydowała o zwycięstwie kolonij. 30 listopada 1782 roku rozpoczęły się w Paryżu układy pokojowe pomiędzy zwyciężkami kolonjami a Anglią, zakończono je 3 września 1783 roku traktatem, na mocy którego Anglja uznała formalnie suwerenność i niezależność Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Początkowo stolicą Stanów był Nowy Jork. 16 lipca 1790 roku przeniesiono stolicę do Waszyngtonu. Pierwszym prezydentem Stanów został obrany Jerzy Waszyngton. Dzisiejszy prezydent Stanów, Franklin Roosevelt, jest 32-im skolei prezydentem. Za prezydentury Waszyngtona terytorjum Stanów Zjednoczonych obejmowało około 2.250 tys. km. kw. powierzchni, obecnie obejmuje 7.839 tys. km. kw. W roku 1790 ludność pierwotnych 13 stanów liczyła — 3.929 tys. mieszkańców, obecnie ludność 49 stanów liczy 125 milionów mieszkańców.

W Polsce święto niepodległości Stanów Zjednoczonych budzi zawsze żywy oddźwięk w związku z działalnością dwóch wielkich Polaków, Tadeusza Kościuszki i Kazimierza Pułaskiego, którzy walczyli pod sztandarem gwiazdzistym o niepodległość młodego kraju.
R. L.

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za lipiec.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.

177 godzin w zasypanej sztolni. Zjazdy Związkowe KZMM. i KZMZ.

W krótkich telegramach doniosły ostatnio dzienniki o katastrofie kopalnianej w Herne w Westfalji, w czasie której zasypany został na głębokości 800 metrów górnik Schmidt. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności zwały kamienia i węgla nie zabiły górnika Schmidta, lecz uwięziły go w czarnym lochu kopalni. Po bohaterkich wysiłkach współtowarzyszy, po 8 dniach i nocach trwożnego oczekiwania, wzmagającej się, i znów niknącej nadziei ocalenia, ekspedycja ratunkowa dotarła do uwięzionego i wydobyla go na światło dzienne.

Głęboko wzruszająca była to chwila, gdy wieczorem ocalony górnik serdecznie dziękował swoim wybawcom za ratunek, gdy witał się z żoną i dwoma synkami w wieku szkolnym i gdy ścisłał swą matkę, 80-letnią sparaliżowaną staruszkę.

Dokładnie 177 godzin przesiedział w czołusciach kopalni człowiek żywy i zdrowy, 177 godzin trwała wycieczona akcja ratunkowa, posuwająca się równocześnie z dwóch stron: Jedna kolumna drążyła otwór, druga odwalala gruzy.

Praca ta miała momenty tragiczne: — dwa razy zwały skalne waliny się na oczyszczony odcinek, a raz komunikacja z zasypianym przerwała się zupełnie.

W pewnym momencie zdołano doprowadzić rurę, którą dochodziło świeże powietrze i żywność. Uwięziony górnik tą drogą rozmawiał ze swą żoną dłuższy czas, czerpiąc otuchę i nadzieję ocalenia. Naraz obsuwające się gruzy zniszczyły rurę; ciemna noc i zwątpienie ogarnęły zasypanego. Natychmiast jednak zainstalowano nową rurę, większą i mocniejszą, którą można było dostarczać Schmidtowni jedzenia w formie stałej, gazet, na wyraźną prośbę górnika, a nawet przesłano mu tą drogą słuchawkę telefoniczną. Jest to, zdaje się, pierwszy taki wypadek w historii kopalnictwa.

Gdy kolumnę ratunkową oddzielała od zasypanego towarzysza jeszcze tylko ściana 80-centymetrowa, Schmidt zaczął gwałtownie pomagać w usuwaniu gruzów, a gdy go wydobyto z podziemnego więzienia, śmiał się długo, promieniejąc z radości, pierwsze jego słowa były: „Chłopcy, to trwało jednak bardzo długo“.

Głęboko wzruszony przywitał się ze swymi wybawcami i dziękował im gorąco za uwolnienie.

Mimo przebytych ciężkich chwil, górnik Schmidt czuł się dość raźnie i nie chciał słyszeć o położeniu się na noszach. Szczęśliwie ocalonego przetransportowano do szpitala w Bochum, by go poddać badaniom, szczególnie na serce i nerwy.

„Oswobodzenie górnika Schmidta od niechybnej śmierci jest wspaniałym zwycięstwem, — pisze prasa niemiecka — jakie od-

niosły nad czyhającą śmiercią nadludzka wytrwałość i koleżeńska wierność towarzyszy“.

Kierownik państwowego frontu robotniczego Rzeszy dr. Ley przesłał ocalonemu telegram gratulacyjny wraz z urlopem i kuponem na bezpłatną wycieczkę lądową lub morską dla niego i całej rodziny.

K. N.

„Wolnomularstwo a szkoła“.

Nakładem Księgarni Katolickiej w Katowicach ukazała się w tych dniach broszura p. t. „Wolnomularstwo a szkoła“. Autorem broszury jest znany badacz wolnomularstwa Jean Marques-Rivière, b. mason, a po nawróceniu czynny działacz katolicki we Francji. Z francuskiego przełożyła dr. D. Drużbacka. W przedmowie autor podaje trochę informacji o wolnomularstwie polskim:

„Wypada mi poświęcić słów parę wolnomularstwu w Polsce. Według oficjalnych roczników, wydanych w siedzibie Międzynarodowego Stowarzyszenia Wolnomularzy w Genewie, istnieje Wielka Loża Narodowa Polska, założona w 1767 r., zniesiona w 1882 r. a wskrzeszona w 1921 r. Jak mnie objaśniono, ostatnio składa się ona z trzynastu loż, do których dodać należy drugich trzynaście, pracujących pod obediencją wolnomularstwa niemieckiego; trzynaście pierwszych jest obrządku szkockiego. Podkreślić należy, że istnieje w Polsce Najwyższa Rada trzydziestego trzeciego stopnia, której siedziba znajduje się w Warszawie; liczba wolnomularzy w Polsce jest ograniczona i nie przekracza ośmiu do dziesięciu tysięcy. Zwracam uwagę na to, że wolnomularze polscy należą wszyscy do wyższej burżuazji, do sfer urzędniczych i wojskowych; w 1932 r. wielkim mistrzem Wielkiej Loży Narodowej Polskiej był dr. M. Wolkę, profesor Politechniki; wielkim sekretarzem Z. Sko-

We wtorek, dnia 7 lipca odbędą się w Domu Katolickim w Warszawie Zjazdy Związkowe Katolickiego Związku Młodzieży Żeńskiej, mających swą siedzibę w Poznaniu, a obejmujących działalnością organizacyjną teren całej Rzeczypospolitej Polskiej. Zjazdy Związkowe poprzedzi Msza św. w kościele św. Barbary na Koszycach. O godz. 10.45 nastąpią obrady, które z przerwą obi-

kowski, urzędnik państwowy, wielkim skarbnikiem M. Bartoszkiewicz, naczelnik wydziału w elektrowni miejskiej“.

Dotykając w swej pracy specjalnie stosunków szkolnych i sprawy wychowania młodzieży, autor stwierdza, że już od XIX wieku zwraca wolnomularstwo wszystkie swe wysiłki w kierunku młodzieży. Jednym z naczelnych haseł wolnomularstwa w dziedzinie nauczania jest dążenie do t. zw. ujednostajnienia szkolnictwa. „Ujednostajnienie szkolnictwa — pisze autor — jest dopełnieniem i udoskonaleniem szkolnictwa laickiego, prowadzi bowiem do całkowitego jego zświecczenia, do zmopolizowania szkolnictwa przez państwo“. Konsekwencją tego założenia jest zupełne zniszczenie szkolnictwa prywatnego.

Walka z duchowieństwem, z religią i praktykami religijnymi jest obowiązkiem nauczyciela ulegającego wpływom masonskim. W tej walce z Kościołem masoneria posługuje się w różnych krajach niektórymi Związkami nauczycielskimi t. zw. Ligą Nauczania, Ligą Praw Człowieka, związkami wolnomysłcieli, racjonalistów. W masach robotniczych tę robotę masonską mają wykonywać organizacje socjalistyczne, a nawet i komunistyczne. Aby przeciwdziałać zdrowemu ruchowi harcerskiemu, socjaliści mają zakładać t. zw. „czerwone harcerstwo“.

— 000 —

Zamiast strajku bojkot żydów w Palestynie.

„Daily Telegraph“ donosi z Jerozolimy, że przedstawiciele obcokrajowców w Palestynie wysłali do Wysokiego Komisarza brytyjskiego notę, w której nalegają na konieczność bezwzględnego mianowania komisji królewskiej dla zbadania sytuacji w kraju. Pismo to proponuje zawieszenie wszelkiej imigracji do Palestyny, wzamian za co Arabowie winni zakończyć strajk. Ponadto proponowane jest zwołanie konferencji między przedstawicielami Arabów i żydów. Wysoki Komisarz prze-

słał odpowiednie wnioski dla rozpatrzenia do Londynu. W niektórych arabskich kołach gospodarczych istnieje tendencja, aby zaprzestać strajku i zastąpić go bojkotem żydów.

W Hebronie zostali ranieni przez strzały arabskich powstańców kapitan i kapral szkockiej piechoty. Miasto zostało za to ukarane krzywną w wysokości 2000 funtów palestyńskich. Faridel-Oury, przewodniczący muzułmańskiego komitetu studentów zmarł z ran od niesionych od eksplozji fabrykowanej przez siebie bomby. Wypadki strzelaniny zanotowano również w Mozza, Artuv, Affule, Ramahakowes i Tulkarem. W tej ostatniej miejscowości jeden Arab został ranny od kul policji. W miejscowości Beisan spłonął doszczętnie sklep żydowski. Koło Ramleh oddział policji był ostrzeliwany, nikt jednak nie został ranny. W Eindor eksplodowała bomba w domu arabskim, nie wyrządzając szkód.

Zamiast kary — kształcenie na koszt państwa.

Po dłuższych dochodzeniach żandarmeria w Żylinie na Słowaczczyźnie aresztowała 15-letniego ucznia IV klasy szkoły wydziałowej, który w fabryce cementu skradł 5 kg. dynamitu. Chłopak najpierw badany przez psychiatrów a potem ze względu na różne formułki, jakie u niego znaleziono przesłuchiwali go fachowcy. Młody uczeń przyznał się, że przy pomocy skradzionego dynamitu dokonywał różnych niebezpiecznych eksperymentów i twierdził, że jego wynalazek ma służyć ludzkości. Na podstawie wyników badań psychiatrów i orzeczenia fachowców, Ministerstwo Obrony narodowej w Pradze wystosowało list do rodziców chłopca z zaznaczeniem, że o ile pozwolą, chłopiec może kształcić się na koszt państwa w szkole wojskowej. Fachowcy stwierdzili bowiem, że formułki chemiczne ucznia, chociaż niezupełnie, dowodzą, iż przy ich zastosowaniu można zwiększyć siłę wybuchu każdego materiału. Wskazuje to na nieprzeciętne zdolności chłopca. Nauczyciele chłopca wydali mu najlepsze świadectwo. Rodzice oczywiście listem ministerstwa obrony narodowej byli bardzo uszczęśliwieni i utalentowany chłopiec już w najbliższych dniach będzie umieszczony w szkole wojskowej.

Międzynarodowy Kongres ku czci Chrystusa Króla w Poznaniu.

Za specjalną zgodą Ojca św. Międzynarodowy Kongres ku czci Chrystusa Króla w r. 1937 odbędzie się w Poznaniu. Ks. Kardynał Prymas

Polski polecił zorganizowanie tego Kongresu Naczelnemu Instytutowi Akcji Katolickiej w Polsce z siedzibą w Poznaniu. (KAP)

Wielki proces komunistyczny w Rumunji.

Przed sądem wojskowym w Krajowa w Rumunji toczy się proces 19 działaczy komunistycznych z Anną Pauker na czele. Prokurator wojskowy w mowie oskarżycielskiej zobrazował metody pracy komunistów oraz niebezpieczeństwo, jakie przedstawia dla kraju, monarchji i Kościoła działalność komunistów. Poza Rosją Sowiecką oficjalną, z którą utrzymujemy stosunki dyplomatyczne — mówił prokurator — istnieje jeszcze Rosja Sowiecka nieoficjalna pod postacią Kominternu — Trze-

ciej Międzynarodówki, która dąży do zniszczenia obecnego porządku w poszczególnych krajach.

Wnosząc z nadzwyczaj ostrego przemówienia prokuratora w sprawie zagrożenia podstaw państwa i niebezpieczeństwa komunizmu, należy oczekiwać najwyższego wymiaru kary.

Przewodnicząca grupy oskarżonych Anna Pauker jest obywatelką rumuńską, żoną generała sowieckiego Paukera.

Proces w Kaliszu o zajścia w Wyszynie.

Przed sądem okr. w Kaliszu rozpoczął się proces o krwawe zajścia w Wyszynie w dn. 17 lutego. Oskarżonych jest 50 osób. Akt oskarżenia zarzuca im, że brali udział w czasie od 13 do 17 lutego b. r. w Wyszynie gm. Piurów powiat Konin w bezprawnie utworzonym związku zbrojnym, który miał na celu zmuszenie przemocą oddziałów policji do zaniechania

przeprowadzenia rewizji w zabudowaniach W. Sielskiego. Oprócz tego oskarżeni mieli dopuścić się zamachu na oddziały P. P., rzucając kamieniami i podchodząc z gotowymi do uderzeń widłami i drągami. W czasie likwidowania zajść przez policję został zastrzelony W. Sielski, sędzia, w swoich zabudowaniach. Oskarżeni na rozprawie nie przyznają się do winy, a zeznania złożone w śledztwie odwołują, oświadczając, że zeznania te zostały wymuszone przez policję.

dową trwać będą przez cały dzień. Na porządku obrad — obok załatwienia spraw wewnętrzno-organizacyjnych — są trzy referaty. Prócz referatu sprawozdawczego ks. prof. Biłki, dyrektora obu Związków, szamb. Potworowski, prezes Związku Męskiego, wygłosi referat p. t. „Akcja Katolicka młodzieży wobec współczesnych zadań życia polskiego, a referat p. t. „Młodzież w ramach Akcji Katolickiej w Polsce, wygłosi prezeska Związku Żeńskiego, mgr. M. Suchocka. (KAP).

Zjazdy i zloty stowarzyszeń katolickich.

W Wilnie odbył się w dniach 21—23 czerwca VI Zjazd delegowanych Kat. Stow. Kobiet Archidiecezji Wileńskiej, w którym wzięło udział 108 delegatek. Zjazd rozpoczął się nabożeństwem celebrowanym przez ks. arcybiskupa metropolitę wileńskiego. Na zakończenie powzięto uchwały dotyczące organizowania przez oddziały „dni chorych“, prowadzenia pracy wychowawczo-religijnej przez członkinie KSK. i całe oddziały oraz popierania handlu chrześcijańskigo.

W Tarnowie w dniu 28-go czerwca odbył się XI zjazd delegowanych KSMŻ., w którym wzięło udział przeszło dwa tysiące druhen. Msze św. odprawił i kazanie wygłosił ks. biskup Lisowski. W obradach wzięli udział księża biskupi Lisowski i Komar. Ze sprawozdania wynika, że do stowarzyszenia garnie się coraz więcej dziewcząt. W r. 1935 liczba oddziałów wzrosła o 85. W roku sprawozdawczym liczyło KSMŻ. diecezji tarnowskiej 466 oddziałów a w nich 14.756 druhen.

W Katowicach Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej urządziło w dniach od 27-go do 29-go czerwca swój doroczny zjazd delegowanych. W nabożeństwie zjazdu, odprawionem przez ks. biskupa Bromboszcza wzięło udział przeszło dwa tysiące druhow. Sprawozdanie za rok 1935 wykazuje, że sieć organizacyjna KSMML objęła prawie całą diecezję. W 250 oddziałach parafjalnych skupia się 11.000 młodzieży. Urządzono szereg rekolekcji zamkniętych, w których uczestniczyło 853 członków; w 200 oddziałach obchodzono uroczystości święto patronalne, poprzedzone w większości 3-dniowymi rekolekcjami. Kółek religijnych istniało 678, na kółkach oświatowych wygłoszono 1492 wykłady.

Likwidacja szajek bandyckich w Niemczech.

Po niedawnym wytropieniu bandy włamywaczy, liczącej 25 osób, berlińska policja kryminalna wpadła w tych dniach na trop nowej szajki. Ogółem zaaresztowano 8 włamywaczy i 20 paserów. Banda ta grasowała od wielu miesięcy w południowej i wschodniej dzielnicy Berlina, nawiedzając mieszkania osiadłej w tych dzielnicach ubogiej ludności robotniczej. Szajce udowodniono dotychczas 33 włamania. — Poszukiwani od kilku miesięcy przez policję bandyci kolejowi Herman i Wilhelm Schueller zostali zatrzymani w lesie w okolicy Opola przez dwóch strażników leśnych i żandarma. Bandyci stawili zbrojny opór, przy czym ranili ciężko strzałami z rewolwerów jednego ze strażników i żandarma. Obydwaj bandyci zostali w utarczce zastrzeleni.

Z kraju i ze świata.

1.000 ZŁOTYCH GRZYWNY ZA PSA BEZ KAGAŃCA. W Warszawie wydano zarządzenie, które będzie rozciągnięte na całą Rzplite, według którego właściciele psów w miastach, puszczonych bez kagańca, będą podlegać karze do 1.000 zł. grzywny oraz aresztu do 6 tygodni. Zarządzenie to spowodowane zostało tem, że w ostatnich dniach na terenie Warszawy wiele osób zostało pokąsanych przez wściekłe psy.

LOTNICZKA MOLLISON ODWIEZIE NEGUSA DO ABISYNI. „Daily Herald“ donosi, że negus uda się do Abisynji samolotem, pilotowanym przez parę lotniczek Mollison, która już przyjął miała tę propozycję. Mollisonowie oczekują obecnie instrukcji w Londynie. Mollison potwierdził, że cesarz abisyński zwrócił się do niego w tej sprawie. Przewidziane jest, że negus wylądowałby w Sudanie.

RAYMOND LAURENT PREZYDENTEM PARYŻA. W tych dniach odbyły się w Paryżu wybory na stanowisko prezydenta miasta. Został nim wybrany Raymond Laurent, który otrzymał 53 głosy, podczas gdy jego konkandydat dostał tylko 28. Nowy prezydent jest znanym działaczem chrześcijańsko-społecznym. Przez pewien czas był on sekretarzem generalnym partii demokratyczno-ludowej.

Od wtorku dnia 30 czerwca br. w kinoteatrze „APOLLO“

Film pod znakiem humoru, zabawy i uroku! Szampańska komedia i zarazem najpiękniejszy romans czaruje arcydzieło komiczne o frapującym scenariuszu, świetnej akcji i przeźabawnych scenach. — Kapitałne przygody! — Rozkosz. — Szalenstwa. — Muzyka. — Luksus. — Wytworne lokale. — Piękne kobiety. — Cudowne toalety. W głównych rolach rasowy aktor FRANCISZEK LEDERER śliczna powabna FRANCISZKA DEE. Nigdy nie mieliście tak wspaniałej okazji do zabawy! **POBRANKI z powyższego filmu:** W sobotę dnia 4 lipca o godz. 3-ej. — W niedzielę dnia 5 lipca o godz. 10 i 12-tej. **Ceny miejsc od 50 gr.**

J. F. PREUSSNER.

„Płonący szlak”

(Powieść)

— Nie podobnego — skłamała. — O kim pan mówił?
 — O jednym podejrzanym gagatku.
 — Halo, czy pani mnie słyszy?
 Zwykle przedstawia się jako Klonowski, rza dziej, jako Nitecki. Jedynie imienia nie zmienia: widocznie do Stefana czuje specjalny sentyment. O ile wiem, wyjechał dzisiaj rano z Paryża do Warszawy via Berlin. Byłoby dobrze, gdyby pani udało się go odnaleźć...
 — Jak wygląda? — zapytała, a pobieżny opis przekonał ją, że człowiek którego przed chwilą poznała, był właśnie owym, poszukiwanym, Klonowskim.
 — Znajdę go — rzekła. — Znajdę go napewno i przywiozę ze sobą.
 — Co pani mówi? Halo, proszę powtórzyć!!
 — Przyjadę dzisiaj wieczorem — krzyknęła. — To wszystko, dowiedzenia.
 Powiesiła słuchawkę, chociaż major Krychowski jeszcze mówił.
 Przywiozę go ze sobą — powtórzyła. — Co za perfidja, gdyż niema dwóch zdań, kto kogo będzie wioził. I, niech mi kto powie dlaczego nie przyznałam się, że Klo-

nowskiego znalazłam, nim zaczęłam go szukać.

Wyszła z kabiny i natknęła się właśnie na niego.

— Dawno pan czeka? — zapytała zaniepokojona.

— Całe wieki — wyznał. — Myślałem, że pani już nie skończy tej telefonicznej pogawędki. Gdybym posiadał więcej energii, napewno wmieszałbym się do rozmowy. No jedziemy?

— Więc ma pan jednak auto? — zapytała. — Tem gorzej dla pana...

— Cóż to za enigmatyczne proroctwo. Jeżeli ktoś z nas wyjdzie na podróż, to jeżeli to pani. Pani nie jechała jeszcze ze mną autem! Za czym się pani rozgląda?

— Gdzie zapodziały się moje bagaże...

— Są już w aucie. Czy pani ma jeszcze coś do załatwienia? Nie? Wręcz niewiarygodne. Moja ciotka...

Zniecierpliwiła się.

— Jestem przekonana, że żadna porządna kobieta nie zgodziłaby się zostać pańską ciotką. Jest pan niesłychanie monotony, panie Klonowski — rzekła porywczo, a jemu po raz pierwszy brakło słów. Powiedział tylko:

— Oto i nasze auto.

Zatrzymała się zdumiona.

— To jest pańskie auto? — zapytała. — Nie wierzę!

— Nie podoba się pani?

— Przeciwnie. Nigdy nie widziałam równie pięknej maszyny. Co to za marka?

— Nie kłamała. Maszyna nie posiadała wielkich rozmiarów, ale zato skarosowana, jak na sportowy wóz, była cudownie.

— To wyścigowy wóz, prawda? Sliczny.

— Cieszę się, że przypadł pani do gustu.

A teraz wsiadajmy. Nie możemy spóźnić się na kolację do Bristolu. Cemu się pani tak krzywo uśmiecha?

— Na pańskim miejscu wolałabym raczej spożyć kolację w Berlinie.

— Cemu, na miły Bóg — patrzył na nią z nieukrywanym zaciekawieniem. — Cemu? — zapytał powtórnie. — Nie powie mi pani, panno... panno...: Do licha nawet nie wiem, jak pani na imię. Teraz dopiero widzę, że aktu prezentacji dokonaliśmy całkiem jednostronnie. Nazwisko pani poznałem tylko dlatego, że kelner urodził się djabło dokładnym człowiekiem, imienia jednak nie znał. A więc... Czy to takie trudne wyznaczenie?

Zaśmiała się.

— Gdybym nie obawiała się, że nazwie mnie pan banalną, kazałabym panu zgadnąć. Moje imię zaczyna się na „Jot“ kończy się na „a“...

— Joanna? — puścił w ruch maszynę i spojrzął na nią — nie zgadłem?

— Cemu nie Janina? — zapytała, mruczając oczy.

— Cemu? Sam nie wiem. Byłoby zbyt łatwo zgadnąć. Zresztą nie wygląda pani na Janinę, pani mnie rozumie?

— Nie pana nie rozumiem. Nie rozumiem także, gdzie my jedziemy. Obrął pan całkiem złą drogę.

Spędził klaksonem, jadący środkiem drogi wóz, i dopiero odpowiedział.

— Pojedziemy przez Kopanik, Kaulsdorf do szosy Frankfurckiej. W ten sposób ominieyśmy śródmieście. Nie powie mi pani, jak pan na imię, Jolanto?

Znowu sobie z niej zakpił.

— To wstrętnie z pańskiej strony — rzekła, a on okazał należyłą skruchę.

— Wstrętnie — przyznał. Ale to wszystko dlatego, że nie powiedziała mi pani, dlaczego kolacja w Bristolu miałaby mi mniej smakować, niż, na przykład w Aldonie.

Korzystając z chwilowej sposobności, zajął rzał pod jej opuszczone powieki.

— Rozgniewałem panią na siebie? Tedy przepraszam. Wiem, że jestem niedobrym człowiekiem. O bardzo złym — kiwał głową, jakby nie mógł przeboleć tego faktu.

— Ale właśnie to mnie, po części przynajmniej, tłumaczy. Proszę mi powiedzieć, dlaczego pani chciała mnie koniecznie dotknąć? A tak, proszę nie robić takiej niewinnej minki. Było przecież tak:

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Cała dzielnica Jaffy zburzona.

Ponieważ policja była bezsilna wobec częstych krwawych rozruchów w wąskich uliczkach starego miasta w Jaffie, przeto władze postanowiły zburzyć całą dzielnicę. Mieszkańcy tej części miasta ewakuowano w inną okolicę, a domy wysadzono dynamitem w powietrze. Zdjęcie po lewej stronie przedstawia Stare Miasto w Jaffie po zburzeniu, po prawej zaś stronie: angielscy policjanci zza worków z piaskiem obserwują wybuch.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wadowicach
 rewiru I. Stan. Czapkiewicz
 dnia 26 czerwca 1936 r.
 I. Km. 1092/35/19.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wadowicach I-go rewiru Stanisław Czapkiewicz, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości że dnia 15 lipca 1936 o godzinie 12-tej w Kalwarji (nie później jak w dwie godziny po oznaczonym czasie) w Kalwarji Rynek, odbędzie się licytacja ruchomości, należących do dłużnika Dra Ignacego Wielgusa, składających się z jednej maszyny do pisania L. C. Smith Bros, różnych książek, biblioteki, obrazów i t. d., oszacowanych na łączną sumę zł. 1.907 na rzecz wierzyciela Izby Adwokackiej w Krakowie.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wadowicach
 (—) Stanisław Czapkiewicz.

PROSIMY P. T. Publiczność żądać w sklepach najlepszych w Polsce wyrobów marki

„DOBROLIN“

past do podłóg i obuwia, proszku do prania i mycia „Mytol“, płynów do metali, mucholapek proszku na robactwo „Sam“, czernidła do blach kuchennych, pieców i różnych żelaznych przedmiotów.

Przedstawicielstwo i skład fabryczny

MARJA SIEROTWIŃSKA
 Kraków, ul. Sienna 12 sklep, tel. 137-47.

Nowości!

MARQUES-RIVIERE J., Wolnomularstwo a szkoła zł. 1.50
 Ks. MATZEL E., T. J. Miłość za miłość „ 2'60
 Ks. SKARGA P., T. J. Żywoty Świętych Staro- i Nowego Zakonu na każdy dzień i przez cały rok, I/IV. hr. „ 25—
 opr. „ 31—
 Ks. SAUDREAU A., Ideal duszy gorliwej „ 3—

Księgarnia Krakowska
 Kraków, ul. św. Józefa 13.

Kara śmierci za posiadanie broni.

bez zezwolenia władz grozi każdemu w Palestynie. Na zdjęciu widzimy scenę, gdy policja rewiduje przechodniów, przybywających do Jerozolimy.

Spis zapowiedzi 411 36. II.

Zapowiedź

Podaje się do ogólnej wiadomości, że

1. niezonały profesor Dr. med. Janusz Wiktor SUPNIEWSKI zamieszkały w Krakowie syn urzędnika ubezpieczeniowego z Michała Supniewskiego zmarłego ostatnio zamieszkałego w Płocku i tegoż małżonki Antoniny z domu Widulińskiej zamieszkałej w Płocku,

2. niezameżna Jadwiga Halina OBREBSKA, bez zawodu zamieszkała w Poznaniu córka rolnika Stefana Obrebskiego zmarłego ostatnio zamieszkałego w Poznaniu i tegoż małżonki Marji z domu Kędzierskiej zamieszkałej w Poznaniu, chcą zawrzeć związek małżeński.

O jakiegokolwiek przeszkodzie należy donieść niżej podpisanemu urzędnikowi Stanu Cywilnego w przeciągu 15 dni. Obwieszczenie nastąpi winno w Poznaniu i Krakowie. Poznań dnia 2 lipca 1936, pieczęć Urzędnik Stanu Cywilnego w Poznaniu (FRYDEL).

WITRAŻE I OSZKLENIA ARTYSTYCZNE

od najskromniejszych do najbogatszych wykonuje od 1902 r.

KRAKOWSKI ZAKŁAD WITRAŻÓW

S. G. ŻELEŃSKI Kraków, al. Krasińskiego 23.

Telefon 106-16. — P. K. O. 405-506.

Jakość najwyższa. Ceny niskie.

PROJEKTY I OFERTY GRATIS.

15 złotych medali.

Julian KURKIEWICZ KRAKÓW MAŁY RYNEK 9.

poleca z własnej pracowni najładniejsze i najtańsze: FIGURY św. dla Kościołów i Kaplic. FERETRONY figurowe i obrazowe własnych i obcych wydawnictw:

OBRAZKI i KSIĄŻECZKI na pamiątkę I. KOMUNJI ŚW., OBRAZY św. i Narodowe w największym wyborze. MSZAŁY, BREWJARZE, KANONY, KRZYŻE, LICHTARZE, LAMPKI, AMPOŁKI i t. p. Dyplomy Sodalicyjne, Pocztówki św., Galanterja religijna.

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetry 20 gr.
 Nadesłane na stronie 6 po dziale gospodar. 50 gr.
 Komunikaty 60 gr.
 na 1-szoj 70 gr.

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz 10 gr.
 Układ tabelaryczny o 50% drożej.
 Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.